

HELSINKI
HELSINGFORS

Tiivistelmä

Talous- ja suunnittelukeskuksen toimintakertomus 2012

Tasken organisaatio 31.12.2012

RAHOITUSJOHTAJA

Henkilöstö ja talous
Viestintä
Apotti-hanke

TALOUSSUUNNITTELU- JA VARAINHALLINTAOSASTO

Talous- ja konserniohjaus
Strategiat ja kehitys
Rahoitus
Henkilöstökassa

ELINKEINOPALVELU

Elinkeinojohtajan vastualue
Matkailu- ja kongressitoimisto
Tapahtumayksikkö
YritysHelsinki

TIETOTEKNIikkaOSASTO

Johto
Kehitysyksikkö
Palveluyksikkö
Viraston IT-tukiryhmä

KEHITTÄMISOSASTO

Aluerakentamisyksikkö
Asunto-ohjelmatiimi
Kehittämistiimi
Viestintätiimi

SISÄINEN TARKASTUS

SISÄLLYSLUETTELO

1. Virastopäällikön katsaus 3
2. Elinkeinopalvelu 4
3. Kehittämisosasto 8
5. Sisäinen tarkastus 10
6. Taloussuunnittelu- ja varainhallintaosasto 12
7. Tietotekniikkaosasto 15
8. Viestintä 18
9. Henkilöstö ja talous 20
10. Apotti-hanke 22

Virastopäällikön katsaus

Rahoitusjohtaja Tapio Korhonen
talousarvion julkistamistilaisuudessa
Empiresalissa 4.10.2012.
Kuva: Pertti Nisonen

Vuonna 2012 oli aihetta juhlaan: Helsinki oli ollut 200 vuotta Suomen pääkaupunkina ja Helsinki oli maailman designpääkaupunki. Suuri huoli oli sen sijaan Euroopan taloutta huojuttava kriisi.

Helsingin taloudessa oli keskeinen tavoite onnistua vuoden 2013 talousarvioraamin laadinnassa siten, että vuonna 2011 aikaansaatu myönteinen kehitys kaupungin toimintamenojen kasvun hillinnässä jatkuisi. Tiukasta talousohjauksesta huolimatta toimintamenojen kasvu kiihtyi edellisvuodesta.

Viraston henkilökunta vei eteenpäin kaupungin kehittämistä monella saralla lukuisissa hankkeissa. Valtuustokauden viimeinen vuosi tiivistä strategiaohjelman selvitystehtävien valmistelua ja samalla valmisteltiin uutta strategiaohjelmaa. Lasse-hanke saatiin päätökseen haasteellisen käyttöönotovuoden jälkeen. Helsingissä aloitettiin toimintavuonna 4 258 asunnon rakentaminen. Tästä 2 564 asunnon rakentaminen aloitettiin aluerakentamisprojektialueilla ja 1 694 täydennysrakentamisalueilla.

Apotin hanketoimisto perustettiin viraston alaisuuteen 1.5.2012, koska Helsinki toimii hankkeen isäntäkaupunkina.

Kaupunginhallitukselle ja konserni- jaostolle koottiin raportti kaupunkikonsernin merkittävimmistä riskeistä. Liikelaitos-, tytä-, osakkuus- ja PKS-yhteisöjen seurantaraportoinnin lisäksi näistä yhteisöistä valmisteltiin erillis-analyysyjä.

Sisäisestä tarkastuksesta valmistui 25 tarkastusta. Kehittämisosasto loi edellytyksiä asuntorakentamisen käynnistymiselle. Osasto laati uuden asumisen ja maankäytön toteuttamisohjelman valtuuston päätettäväksi. Ohjelma sai nimekseen Kotikaupunkina Helsinki 2012. Kalasataman keskuksen toteuttaminen käynnistettiin yhdessä SRV Oy:n kanssa. Keski-Pasilan keskustakorttelien kilpailullinen neuvottelumenetely aloitettiin.

Tietotekniikkaosaston toimintaa ohjasi kaupunginhallituksen hyväksymä tietotekniikkaohjelma vuosille 2012–2014. Osasto organisoitui toteuttamaan tietotekniikkaohjelmaa, ohjausryhmät käynnistettiin ja monipuolinen ja vaativa tietotekniikkaohjelman valmennusohjelma toteutettiin toimintavuoden aikana. Tietotekniikkaosasto laajensi myös sähköisiä palveluja ja järjesti kaupungin vakiotyöasemille pikaviestintäohjelmat.

Viraston sisällä kehitettiin organisaatiota. Taloussuunnitteluosasto ja varainhallintaosasto yhdistyivät 1.7.2012. Kehittämisosastolla ja elinkeinopalvelussa valmisteltiin organisaatiouudistusta, mutta valmistelut jäädytettiin, kun vuoden loppu huipentui keskushallinnon organisaatiomuutoksen selvitystyöhön.

Elinkeinopalvelun vuoden 2012 keskeisiin tehtäviin kuului seudullisten strategioiden ja kaupungin strategioiden elinkeinopoliittisten osuuskien valmistelu. Alueen 14 kunnan kesken laadittiin Helsingin johdolla yhteinen Metropolialueen kilpailukykystrategia – Tulevaisuuden tekijät 2025.

Talous- ja suunnittelukeskus on asiantuntijaorganisaatio. Henkilökunnan määrä oli vuoden 2012 lopussa 242 henkeä. Naisia oli henkilökunnasta 64 prosenttia ja miehiä 36. Henkilöstön keski-ikä oli 46,2 vuotta. Työhyvinvointikyselyn tulokset olivat edelleen yli kaupungin keskiarvon. Ilmapiiri on virastossa rakentava, ja työn päämäärissä korostuu tavoite viedä eteenpäin kaupunkia hyvällä osaamisella.

Tapio Korhonen
virastopäällikkö,
rahoitusjohtaja

Elinkeinopäivän 30.10.2012 teemana oli Yritykset tekevät Helsingin. Elinkeinopäivän panelistit elinkeinojohtaja Marja-Leena Rinkineva, professori Tuuli Mattelmäki, tutkija Maria Ritola, keittiömestari Sasu Laukkonen ja arkkitehti Marko Kivistö. Kuva: Patrik Lindström

Elinkeinopalvelussa katsotaan tulevaisuuteen

Elinkeinopalvelun vuoden 2012 keskeisiin tehtäviin kuului seudullisten strategioiden ja kaupungin strategioiden elinkeinopoliittisten osuukien valmistelu. Alueen 14 kunnan kesken laadittiin Helsingin johdolla yhteinen Metropolialueen kilpailukykystrategia – Tulevaisuuden tekijät 2025. Tämän lisäksi osaston työssä korostui valmistautuminen uuteen valtuustokauteen ja valtuustostrategian valmistelu.

Koko Suomea koskeva rakennemuutos kiihtyi 2012. Elinkeinopalvelu pyrki vastaamaan tähän kehittämällä uusia yrittäjyyttä ja työllisyyttä edistäviä toimenpiteitä sekä tekemällä työpaikkoja luovaa innovaatiopoliittikkaa yhdessä alueen korkeakoulujen ja muiden kumppaneiden kanssa.

Kasvuyrityksille tarjottuja yrityspalveluja kehitettiin edelleen. Kasvuyrityspalveluihin liittyvien toimijoiden kanssa syvennettiin strategista yhteistyötä erityisesti Helsingin yliopiston kanssa ja se toteutuu DowntownHelsinki -projektissa vuonna 2013.

Vuosi 2012 oli suurtaapahtumien vuosi. World Design Capital Helsinki 2012 -vuoden lisäksi kaupunki vietti Helsinki

200 vuotta pääkaupunkina -juhla-vuottaan. Tämän lisäksi kaupungissa järjestettiin yleisurheilun EM-kisat ja jääkiekon MM-kisat sekä lukuisia määriä tapahtumia.

Matkailun saralla toimintakertomusvuosi oli menestyksellinen, kun yöpymisten määrä kasvoi edelleen. Kongressivuosi oli erinomainen, ja kansainvälinen risteilyliikenne säilyi edellisvuoden hyvällä tasolla. Asiakaspalvelua parannettiin sähköisiä kanavia kehittämällä, uudistamalla VisitHelsinki-sivusto sekä laajentamalla lentokentän neuvontapistettä.

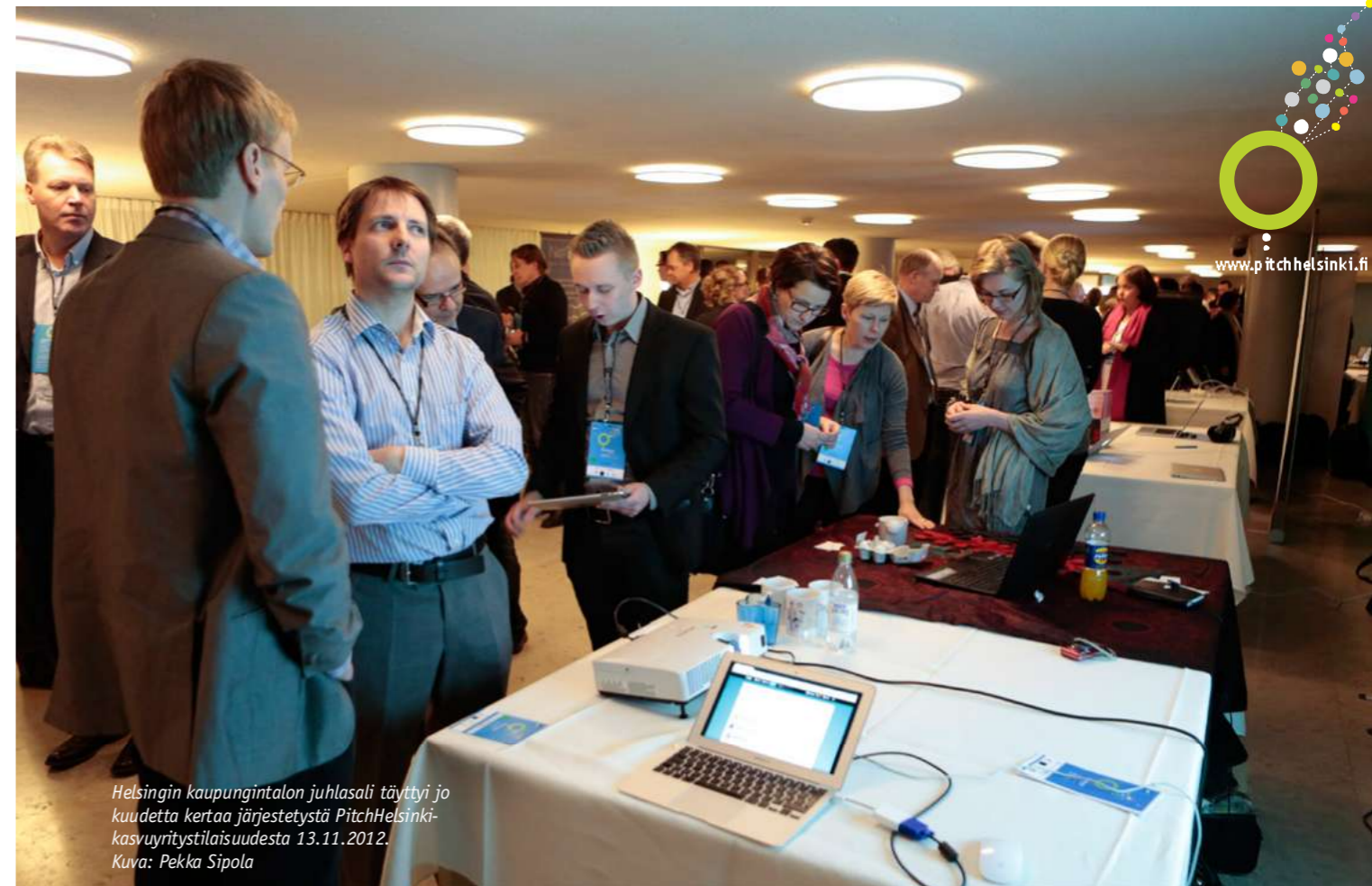
Elinkeinopalvelu laati uuden sisäisen strategian sekä organisoitumalla, jossa korostuvat osaston eri osien synergiaedut. Organisoitumalla tavoitteena on entistä paremmin palvella kaupungin yrityksiä ja yrittäjiä kaupunkikehityksen, kaupunkimarkkinoinnin sekä yrityspalveluiden alueella.

Elinkeinojohtajan vastualue

Elinkeinojohtajan vastuualueella oli tehtävänään kaupungin uuden valtuustokauden strategia ja erityisesti sen kilpailukyky-osion valmistelu. Työ

nivoutui saumattomasti metropolialueen kilpailukykystrategian valmisteluun. Koko Helsingin seutua koskeva strategia valmistui vuoden lopulla. Myös uuden osaamiskeskusohjelman, Innovaatiiviset kaupungit -ohjelman, valmistelu oli yksikön vastuulla.

Keskeisiin toimiin kuuluivat myös World Design Capital Helsinki 2012 -hankkeisiin osallistuminen, uuden yleiskaavan valmistelutyöhön ja asuminen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman valmisteluun osallistuminen. Lisäksi keskeisiin toimiin kuului Culminatumin osaamiskeskusohjelmien hankevalmisteluun, toteutukseen ja seurantaan osallistuminen. Muita yhteistyöhankkeita eri tahojen kanssa olivat mm. Ekokompassi- ja Ilmastokumppanit-hanke, opiskelija-metropolihanke sekä hautomoyhteistyö Helsinki Business and Science Park Oy:n ja Aalto Start-Up Centerin kanssa. Luovien alojen osalta hankesalkku on myös moninainen: Luova Suomi, jossa kaupunki oli osatoteuttajana, työ- ja elinkeinoministeriön Rikastamo-pilotti, Loft Helsinki -hanke sekä Pääkaupunkiseudun koheesio- ja kilpailukykyohjelma -hanke.

Helsingin kaupungintalon juhlasali täyttyi jo kuudetta kertaa järjestetystä PitchHelsinki-kasvuyritystilaisuudesta 13.11.2012. Kuva: Pekka Sipola

Helsingin Yrittäjien kanssa toteutettiin muun muassa Poikkeaa Putiikissa -hanke ja Lauttasaaren sosiaali- ja terveystalujen kehittämishanke sekä osallistuttiin Yritystä Stadiin -tapahtumaan. Yhteistyötä kaupungin eri virastojen ja laitosten kanssa kehitettiin mm. strategiatyön yhteydessä. Myös viraston kehittämissosaston aluerakentamishankkeiden kanssa syvennettiin yhteistyötä erityisesti tuomalla elinkeinopoliittikan näkökulmaa aluerakentamishankkeisiin.

Paikallistason hankkeita valmisteltiin, käynnistettiin ja toteutettiin myös eri toimijatahojen kanssa muun muassa Pitäjänmäellä, Malmilla, torikorttelien alueella keskustassa, Vuosaarella, Östersundomissa, Hernesaarella, Länsisataman alueella ja Viikinrannassa. Osasto vastasi kaupunkimarkkinointiin kuuluvien kansainvälisten kiinteistöalan messujen MIPIIM- ja Expo Real -tapahtumien valmistelusta sekä osallistui myös joihinkin EU-rahoitteisiin projekteihin.

Lisäksi elinkeinopalvelu vastasi uudenmuotoisen elinkeinopäivän järjestämisestä sekä elinkeinopoliittisia asioita koordinoivan työryhmän (Epok) ja elinkeinoneuvottelukunnan kokousten valmistelusta. Elinkeinopäivän yhteydessä avattiin myös Kaupunki kysyy yrittäjiltä -Facebook-sivut.

YritysHelsinki

YritysHelsinki jatkoi voimakkaasti kasvuyrityksiä palvelevien ja työkalujen kehittämistä. Perustamisneuvonnan asiakasmäärät olivat toimintavuonna sekä valtakunnallisesti että Helsingissä laskussa, keskimäärin yli -10 prosenttia.

YritysHelsinki toteutti osana World Design Capital Helsinki 2012 -vuotta Startup Design -kehitysprojektin, jonka avulla suomalaisille kasvuyrityksille luodaan kilpailuetua asiakaslähtöisen suunnittelun keinoin. Järjestettiin sijoittajille suunnattuja merkittäviä PitchHelsinki-sijoittajatapahtumia, joissa kasvuyritykset esittivät liikeideoita.

Toimintakertomusvuodelle asetetut tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

Määrälliset tulokset (suluissa tavoitteet)

- Infoissa käyneiden asiakkaiden määrä	100	(90)
- Uusien asiakkaiden määrä	2 525	(3 000)
- Neuvontakäyntien määrä	3 289	(3 000)
- Asiantuntijälähetteen määrä	2 893	(3 000)
- Perustettujen yritysten määrä	965	(1 000)
Laadulliset tavoitteet		
- Asiakastyytyväisyys	keskiarvo 9	(8,7)

Kenraalikuvernööri adjutantti Anton Cronstedtin eli näyttelijä Ville Virtasen vetämä saattue ratsasti Autonomian aika -festivaalilla 22.9.2012. Festivaali oli yksi Helsinki 200 vuotta pääkaupunkina -juhlavuoden päätapahtumia.
Kuva: Lauri Rotko

Helsinki 200 vuotta pääkaupunkina -juhlavuosi

Tapahtumayksikkö tuotti Helsingissä kaupunginjohtajan erikseen määrittelemät yleisötapahtumat, valmistautui suurten purjelaivojen The Tall Ships Races 2013 -suurtapahtumaan ja jatkoi tapahtumajärjestäjien toimintamallien kehittämistä yhdessä muiden hallintokuntien ja tapahtumajärjestäjien kanssa. Helsinki 200 vuotta pääkaupunkina -juhlavuoden koordinointi, toteutus, viestintä ja markkinointi jatkuivat vahvasti läpi koko vuoden.

Keskeisimmät tapahtumat ja yhteistyöprojektit

Vuonna 2012 järjestettiin noin 300 tapahtumaa, joissa pää- tai osateemana oli Helsinki 200 vuotta pääkaupunkina. Järjestäjien kirjo oli tavoitteiden mukaisesti varsin laaja: kaupungin eri toimijat, yliopisto, kirkko, museot, instituutit, kulttuurikeskukset, asukas-yhdistykset, järjestöt ja muut tapahtumajärjestäjät. Juhlavuoden pääjuhla pidettiin huhtikuussa 2012 Finlandia- ja Musiikkitalossa. Unioninakseli-hankkeen Sininen viiva -projekti vietettiin loppuun ja Sininen viiva -valotaide-oksen avajaiset pidettiin joulukuussa.

Tapahtumayksikkö vastasi yleisurheilun EM-kilpailujen avajaisohjelman tuottamisesta. Avajaiset pidettiin Senaatintorilla kesäkuussa. EM-kilpailuja ja jääkiekon MM-kilpailuja hyödynnettiin kaupungin omissa markkinointi- ja viestintätoimissa.

The Tall Ships Races 2013 -tapahtumaan aloitettiin yhteistyökumppanuuk-sien hankinta. Lisäksi tapahtumaan liittyviä hankkeita vietettiin eteenpäin eri vastuutahojen kanssa: Greening Events, työttömien nuorten työharjoit-telu ja rekrytointikoulutus sekä Puhdas Itämeri.

Tapahtumayksikön vuosittaiset merkittävimmät tapahtumat olivat Lux Helsinki -valotapahtuma, Helsinki-päivä ja -viikko, ylipormestarin itsenäisyysjuhla neljäsluokkalaisille sekä Senaatintorin uudenvuodenjuhla.

Tapahtumajärjestäjien toimintaedellytysten kehitystyötä jatkettiin lukuisissa tapahtumajärjestäjien tapaamisissa.

Kansainväliset kongressit ja seminaarit

Helsinki osallistui Sport Accord -kongressiin, joka on urheilujärjestöjen ja -vaikuttajien suurin vuosittainen kongressi- ja markkinointitapahtuma. Sport Finlandin alla esittäytyivät yhdessä Tampereen, Lahden ja Helsingin kaupungit.

Matkailu- ja kongressitoimiston vetämällä osastolla Matka 2012 -messuilla tutustuttiin designpääkaupunkivuoden ohjelmaan, Helsingin suurtapahtumiin ja alueella toimivien matkailuyritysten tarjontaan.
Kuva: Rebekka Lehtola

Matkailun teemana design

Vuonna 2012 Helsingin majoitusliik-keiden yöpymismäärissä säilytettiin edellisvuoden ennätystaso, lähes 3,4 miljoonaa yöpymistä. Euroopan talouskriisi johti yöpymisten rajuun vähenemiseen Espanjasta ja Italiasta. Merkittävää kasvua saatiin Venäjältä, Japanista, Kiinasta, Virosta ja Sveitsistä. Kotimaan yöpymiset säilyivät edellisvuoden tasolla.

Kongressivuosi oli erinomainen, ja kansainvälinen risteilyliikenne säilyi edellisvuoden hyvällä tasolla.

Matkailuneuvonta

Matkailu- ja kongressitoimisto vastasi kaupungin matkailuneuvonnasta ja -markkinoinnista sekä matkailun kehittämisestä yhteistyössä Helsingin Matkailu Oy:n kanssa. Pohjoisesplanadin, rautatieaseman, Hernesaaren ja lentoaseman matkailuneuvontapisteissä asioi yhteensä lähes 718 000 asiakasta. Lentoaseman seudullisen pisteen kävijämäärät kasvoivat lähes neljänkaksinkertaisesti ja neuvontatiski uudistettiin hyvän asiakaspalvelun turvaamiseksi. Helsinki Helpit palvelivat kesä-elokuussa yli 129 000 matkailijaa kaduilla ja kauppatorin infokontissa.

Omaa myyntitoimintaa laajennettiin Pohjoisesplanadilla ja lentoasemalla.

Matkailumarkkinointi

Markkinointiviestintä painottui sähköisiin kanaviin. Helsingin matkailun virallinen verkkosivusto Visithelsinki.fi avattiin täysin uudistettuna maaliskuussa sisältäen myös venäjänkielisen sivuston. Helsingin tapahtumat ja tapahtumajärjestäjän osio liitettiin osaksi matkailusivustoa. Sivuston kävijämäärä kohosi vuoden aikana lähes 1,2 miljoonaan. Myös erilliset kampanjasivustot ja ajankohtaisblogit saivat hyvän vastaanoton ja sähköisten uutiskirjeiden julkaisu aloitettiin kesäkuussa. Perinteisiä esitteitä tuotettiin pääosin ilmoitusrahoitteisesti.

Markkinoinnin päteema oli World Design Capital Helsinki 2012, jota markkinoitiin yhteistyössä kumppani-kaupunkien ja WDC-toimiston kanssa. Muita ajankohtaisia teemoja olivat tapahtumat ja ruoka. Tutustumisvierailu- ja kansainväliselle medialle ja matkanjärjestäjille järjestettiin aktiivisesti, minkä tuloksena Helsinki sai ennennäkemättömän paljon huomiota myös merkittävässä lifestyle-julkaisuissa.

Lähimarkkinoilla keskityttiin perhe- ja tapahtumakampanjoihin suoraan kuluttajille. Venäjällä kampanjat kohdistuivat Pietarin ja Moskovan alueille. Muilla markkina-alueilla tehtiin yhteistyötä matkanjärjestäjien ja liikenneyhtiöiden kanssa sekä osallistuttiin kansainväliin myyntitilaisuuksiin yhteistyössä Matkailun edistämiskeskuksen kanssa. Kumppanuuk-sien merkitys markkinoinnissa kasvoi edelleen ja verkostojen toimintaa aktivoitiin. Helsinki Cruise Networkin verkostomalli uudistettiin.

Vuonna 2012 kaupungin alueella aloitettiin 4 258 asunnon rakentaminen. Tästä 2 564 asuntoa aloitettiin aluerakentamisprojekti-alueilla ja 1 694 täydennysrakentamisalueilla. Aluerakentamisprojektit koordinoivat rakennettavien alueiden etenemistä. Kuvassa projekti-insinööri Ina Liljeström Viikissä. Kuva Pertti Nisonen

Rakennettavia kaupunginosia esittelevä pienoismalli oli nähtävillä kaupungintalon aulassa kesällä 2012. Kuva: Johanna Kannasmaa

Kehittämisosastolla valmistelutöitä

Talousarvion 2012 sitova tavoite oli luoda asuntorakentamisen käynnistymiselle edellytykset aluerakentamisprojekti-alueilla siten, että projektialueiden osuus vuoden aikana aloitettavasta asuntotuotannosta nousee vuonna 2010 toteutuneesta 40 prosentista 60 prosenttiin vuonna 2012.

Osasto laati uuden asumisen ja maankäytön toteuttamishjelman valtuuston päätettäväksi. Ohjelma sai nimekseen Kotikaupunkina Helsinki 2012. Päätöksen pohjalta laadittiin toimeenpano-ohjelma kaupunginhallituksen päätettäväksi.

Kalasataman keskuksen toteuttaminen käynnistettiin yhdessä SRV Oy:n kanssa.

Keski-Pasilan keskustakortteleiden kilpailullinen neuvottelumenettely aloitettiin ja neuvotteluita käytiin koko vuoden ajan.

Kaupungin alueella aloitettiin toimintavuonna 4 258 asunnon rakentaminen. Tästä 2 564 asunnon rakentaminen aloitettiin aluerakentamisprojekti-alueilla ja 1 694 täydennysrakentamisalueilla. Kaikkiaan 5 172 uutta asuntoa valmistui uudistuotantona ja käyttötarkoituksen muutoksina.

Osaston yhteistä

Lokakuussa 2011 pidetyn osaston kehittämispäivän teemana oli osaston ulkoisen ja sisäisen yhteistyön kehittäminen ja henkilökohtainen kehittyminen. Vuonna 2012 toteutettiin kehittämispäivän toimenpiteinä yhteistyön kehittämisen työseminaarisarja yhdessä kaupunkisuunnitteluviraston, kiinteistöviraston ja rakennusviraston kanssa, opintopiirit tiedon jakamiseen, aluerakentamisyksikön projektikokouksien kehittäminen ja projektityön kehittäminen sparrauspari-toimintamallilla. Osaston toimintaa kehitettiin yhdessä myös syksyn itsearviointitilaisuudessa.

Kevätkaudella osallistuttiin aktiivisesti kaupungin uutta yleiskaavaa valmisteleisiin työseminaareihin. Poikkihallintokuntaista yhteistyötä tehtiin myös osallistamalla asemakaavojen toteuttamiskelpoisuus -työryhmän työskentelyyn ja uuden valtuustostrategian valmisteluun koordinoimalla kaupunkirakenne ja asuminen -osion laatimista.

Osastolla oli kolme World Design Capital Helsinki 2012 hanketta: Kruunusillat Bridge Design Competition, Arabia Helsinki näkyväksi ja Jätkäsaaren rakentamisaikainen asukas- ja yritys yhteistyö.

Osasto osallistui elinkeinopalvelun kanssa Aalto-yliopiston kanssa tehtävään Innovatiivinen kaupunki -tutkimusohjelmaan.

Uudet kaupunginosat etenevät

Aluerakentamisprojektien koordinoitua toimintaa tehtiin yhdellätoista määritellyllä projektialueella. Tämän lisäksi kahdententoista projektina toimi täydennysrakentamisprojekti, jonka suurimmat toimintakohteet olivat pientalokaupungin pilottikohteet Alppikylä ja Ormuspelto. Vanhat projektialueet Töölönlahti ja keskustakorttelit yhdistettiin keskeisiksi projektialueiksi.

Osaston edustaja osallistui Itäkeskuksen laajentumisen ja Koivusaaren rakentamisen valmisteluihin. Aluerakentamisen johtoryhmä päätti käynnistää Koivusaassa aluerakentamisprojektitoiminnan.

Aluerakentamisprojektien johtoryhmä kokoontui seitsemän kertaa käsittelemään projektitoiminnan keskeisiä asioita. Tämän lisäksi Keski-Pasilan suunnitteluasioita käsiteltiin elinkeinoliittisessä työryhmässä.

Sekä Kalasatamaprojektin Sörnäistenniemelle että Länsisatamaprojektin Jätkäsaareen muuttivat ensimmäiset asukkaat. Asukkaat toivotettiin tervetulleiksi projektien laatimilla alueinfopaketeilla, jotka jaettiin jokaiseen uuteen kotiin.

Asuntorakentamisen ohjelmoinnin ja kehittämisen toiminta

Asunto-ohjelmointitiimin pääasiallinen työ vuonna 2012 oli uuden asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman viimeistely ja julkaiseminen. Työtä tehtiin yhteistyössä poikkihallinnollisen MA-sihteeristön kanssa.

Kaupunginvaltuuston 12.9.2012 hyväksymispäätöksen jälkeen laadittiin MA-sihteeristön kanssa ohjelman täytäntöpanopäätösehdotus, joka hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 29.10.2012. Kotikaupunkina Helsinki -ohjelmasta tuotettiin suomen- ja ruotsinkielinen julkaisu sekä suomen- ja englanninkielinen esite.

Uusi asuntotuotannon ohjelmoinnin tukena oleva tietojärjestelmä asuntorakentamisen hankerekisteri otettiin käyttöön vaiheittain.

Osasto osallistui käynnistyvän Helsingin seudun yhteisen maankäyttösuunnitelman ohjelmoinnin valmisteluun.

Täydennysrakentamis- ja pientaloprojektien ohella valmisteltiin hitastyöryhmän asioita, hissiprojektin neuvontapalveluja taloyhtiöille ja vastuu kehittyvä kerrostalo -ohjelman toiminnasta.

Kalasatamaan valmistuivat ensimmäiset julkiset palvelut. Kuvassa päiväkotikorttelin pihä. Kuva: talous- ja suunnittelukeskuksen aineistopankki

Sisäisen tarkastajan työ oli esillä rekrymessuilla. It-suunnittelija Taina Nurmela sekä sisäiset tarkastajat Heidi Niemi ja Maria Ranto Contact Forum -rekrytointimessuilla Helsingin kaupunkia edustamassa. Kuva: Eeva Minkkinen

Sisäinen tarkastus tuotti arviointitietoa

- Vuoden aikana valmistui 25 vuosisuunnitelman mukaista tarkastusta ja lisäksi kaksi muistiota.
- Vuoden aikana toteutettiin vuosina 2009–2011 valmistuneiden tarkastusten seuranta.
- Tarkastusprosessin kuvaus uudistettiin sekä arvioitiin uudistetun tarkastusprosessin toimivuutta.
- Osastolla toteutettiin kaikkia osalualueita koskenut EFQM-arviointi.

Tarkastukset

Vuoden 2012 aikana valmistui 25 tarkastusta. Kaupunginjohtajan toimialalle tehtiin viisi, rakennus- ja ympäristötoimeen kymmenen, sosiaali- ja terveystoimeen kaksi, sivistystoimeen kuusi sekä kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimeen kaksi tarkastusta. Kaksi tarkastuksesta koski konserniyhtiöitä. Lisäksi laadittiin kaksi muistiota selvityksistä, joista toinen koski laajaa väärinkäytösepäilyä. Kyseinen selvitys on johtanut poliisitutkintaan.

Tarkastukset koskivat muun muassa riskienhallinnan järjestämistä ja sisäisen valvonnan selonteon laatimista, kilpailutusta, hankintoja, harmaan talouden torjuntaa, irtaimen omaisuuden hallintaa, sopimusten hallintaa, käyttäjätunusten ja käyttäjäryhmien hallintaa, ulosmenevää maksuliikennettä, kassanhoidon kontrolliympäristöä, potilasvarejojen ja potilaiden muun omaisuuden käsittelyä, sijoituksia, taloushallinnon järjestämistä sekä ympäristöjohtamista ja jätehuoltoa.

Helmikuussa 2012 valmistui sisäisen tarkastuksen vuosikatsaus. Siinä esitettiin vuonna 2011 valmistuneiden tarkastusten merkittävimmät havainnot ja sisäisen tarkastuksen antamat suositukset.

Sisäinen tarkastus tuottaa johdolle sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointitietoa ja suosituksia sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan parantamiseksi. Tavoitteena on, että tarkastusraporttien suositukset ovat rakentavia ja toteuttamiskelpoisia ja että tarkastukset koetaan hyödyllisiksi. Asiakastytyväisyyttä seurattiin virastopäälliköiltä ja tarkastuskohteen asiantuntijoilta kerätyllä asiakaspalautteella. Asiakaspalautteesta laskettu lisäarvoindeksi oli 3,9 asteikolla 1–5. Asiakaspalautteekyselyn vastausprosentti oli 64,3.

johtotehtävää.

- ➔ Sisäinen valvonta ja riskienhallinta operatiivisena toimintana kuuluvat kaupunginhallitukselle, kaupunginjohtajalle sekä kaupungin muulle johdolle.

2 Tapio Korhonen

2

Sisäisen tarkastuksen päällikkö Sari Kyllönen oli puhumassa mm. Sisäinen valvonta - johdon vastuulla -tilaisuudessa marraskuussa 2012. Kuva: Mirva Hokkanen

Toimenpidesuosituksen seuranta

Tarkastusten seurannassa arvioitiin vuonna 2011 valmistuneissa tarkastuksissa annettujen toimenpidesuosituksen toteutuksen tilannetta. Seurannassa olivat mukana myös ne vuosina 2010 ja 2009 valmistuneet tarkastukset, joihin oli jäänyt vuonna 2011 tehdyssä seurannassa kesken tai toteuttamatta olevia suosituksia. Seurannan tulokset perustuivat tarkastuskohteiden vastauksiin, saatuihin dokumentteihin sekä lisäselvityksiin ja käynteihin tarkastuskohteissa. Tulokset raportoitiin kaupungin ylimmälle johdolle sekä tarkastuskohteiden virastopäälliköille ja toimitusjohtajille.

Vuonna 2010 valmistuneissa tarkastuksissa annetuista suosituksista (yhteensä 315) oli toteutettu 69 prosenttia. Vuonna 2009 valmistuneissa tarkastuksissa annetuista suosituksista (yhteensä 246) oli toteutettu 80 prosenttia.

Sisäisen tarkastuksen toiminnan kehittäminen

Osaston seurantaprosessin prosessikuvaus valmistui. Samoin osaston prosessimittaristo on nyt valmis. Tarkastusviraston kanssa aloitettiin tarkastusten tietojärjestelmähänke. Vuoden aikana saatiin valmiiksi vaatimusmäärittely ja aloitettiin arkkitehtuurin suunnittelu ja hankesuunnitelman laadinta. Hanke jatkuu vuonna 2013.

Talousarviopäällikkö Tuula Saxholm puhumassa Tasken sisäisessä tiedotustilaisuudessa 15.10.2012. Kuva: Anna Kanervirta.

Taloussuunnittelu- ja varainhallintaosasto, talouden ja toiminnan tasapainottajat

Taloussuunnitteluosasto ja varainhallintaosasto yhdistyivät 1.7.2012. Osaston toiminnassa painottui vuoden aikana organisoitumisen ohella kaupungin talouden hallinta haasteellisessa taloustilanteessa. Valtuustokauden viimeinen vuosi tiivistä strategiaohjelman selvitystehtävien valmistelua ja samalla valmisteltiin uutta strategiaohjelmaa. Laske-hanke saatiin päätökseen haasteellisen käyttöönottovuoden jälkeen. Vuoden loppu huipentui keskushallinnon organisaatiomuutoksen selvitystyöhön.

Talous- ja konserniohjaus Kaupungin talouden hallinta

Talousarviovalmistelussa keskeinen tavoite oli onnistua vuoden 2013 talousarvioraamin laadinnassa siten, että vuonna 2011 aikaansaatua myönteinen kehitys kaupungin toimintamenojen kasvun hillinnässä jatkuisi. Tiukasta talousohjauksesta huolimatta toimintamenojen kasvu kiihtyi edellisvuodesta.

Vuoden lopulla valmisteltiin seuraavan valtuustokauden strategiaohjelmaan tavoitteita talouden tasapainottamiseksi ja velkaantumisen hillitsemiseksi.

Innovaatorahasto ja lähiörahassto

Osasto valmisteli kaupunginhallitukselle esitykset innovaatorahastosta ja lähiörahasstosta rahoitettavista hankkeista. Hanke-esityksiä tehtiin lähiörahasstosta rahoitettavaksi 34 ja rahoitus myönnettiin 32 hankkeelle, yhteensä lähes 6 miljoonaa euroa.

Innovaatorahastosta rahoitettavaksi tehtiin 29 hanke-ehdotusta, joista rahoitus myönnettiin 16 hankkeelle, yhteensä 3,4 miljoonaa euroa ja sidottiin jatkovuosille 1,3 miljoonaa euroa.

Erillismäärärahat

Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseen tarkoitettuihin 6 miljoonan euron erillismäärärahan käyttösuunnitelma valmisteltiin kaupunginhallitukselle toimintavuoden alussa.

Kaupunginvaltuustolle valmisteltiin keuhkautta 10 miljoonan euron juhlarahapäätös nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi Helsingin pääkaupungiksi tulon 200-vuotisjuhllallisuuksiin. Käyttösuunnitelma valmistui vuoden lopulla kaupunginhallituksen käsitteilyyn.

Kaupunginhallitukselle valmisteltiin syksyllä keskitettyjen palkkamäärärahojen jakamista koskeva esitys.

Konserniohjaus

Liikelaitos-, tytär-, osakkuus- ja PKS-yhteisöjen seurantaraportoinnin lisäksi näistä yhteisöistä valmisteltiin erillisanalyysijä. Merkittävämpiä yritys- ja selvitysprojekteja olivat Helsingin Bussiliikenne Oy:öön sekä Ilmastoinfon siirtymisestä HSY:hyn liitetyt selvitykset. Lisäksi toteutettiin tytäryhteisöjen hallitusten toiminnan arviointi.

Strategiat ja kehitys

Strategiavalmistelussa painottui valtuustokauden päättyminen ja uuden strategiaohjelman valmistelu. Strategiaohjelman selvitystehtävistä valmisteltiin raportti kaupunginhallituksen iltakouluun 2.4.2012 sekä katsaus strategiaohjelman seurannasta ja uuden ohjelman valmistelusta iltakouluun 1.10.2012. Globaalin vastuun strategia valmisteltiin ja kaupunginvaltuusto hyväksyi sen 26.9.2012. Marraskuussa pidettiin kaupunginvaltuuston kauden päätösseminaari.

Strategiaohjelman 2013–2016 luonnos valmistui vuoden lopulla ja sitä käsiteltiin johtajistossa vuodenvaihteen molemmin puolin. Vuoden 2013 alussa pidettävän strategiaseminaarin 2013–2016 valmistelu aloitettiin loppuvuonna.

Organisaation kehittäminen

Osasto valmisteli muun muassa selvityksen palveluvaliokunnasta (kaupunginhallituksessa tammikuussa 2013) sekä seurantaraportin lasten päiväkotien ja Kustaankartanon vanhustenkeskuksen ruokapalveluiden siirron (2010) vaikutuksista (kaupunginhallituksessa tammikuussa 2013). Lisäksi valmisteltiin Lasu-erillismäärärahojen vaikuttavuusarviointi, toimitilojen omistamisen, ylläpidon ja rakentamisen kokonaisarviointia ja käynnistettiin Staran perustamisen (2009) arviointi.

Loppuvuonna valmisteltiin tiukassa aikataulussa keskushallinnon uudistusta valmistelleen työryhmän raportti.

Prosessien kehittäminen ja tuottavuus

Prosessien kohdalla pääpaino oli erityisesti johtamista ja suunnittelua tukevien kaupunkiyhteisten tietojärjestelmien kehittämisessä kiinteässä yhteistyössä tietotekniikkaosaston kanssa. Pääpaino oli Lasken keskenraisten asioiden valmistelussa ja Hetaan toteutettavan Laske-raportoinnin valmiiksi saamisessa. Kaupunkiyhteisten prosessien kuvaamisen ja hallinnan sekä kokonaisarkkitehtuurin kuvauksen ja hallintaan tarkoitettujen ohjelmiston hankinta käynnistettiin.

Kaupunki osallistui osaston koordinoimana Kuntaliiton 20 suurimman kunnan tuottavuuden mittaamisen kehittämistyöhön. Lisäksi osasto osallistui Tampereen teknillisen yliopiston Innovatiiviset palvelutuotannon mittarit 2011–2013 -hankkeeseen.

Tampereen teknillisen yliopiston uuteen Johdon mittarit käyttöön -hankkeeseen liittyvä mittarikartoitus aloitettiin ja se valmistuu vuoden 2013 alussa.

Johtamisen ja laadun kehittäminen

Kaupunginjohtajan vuoden 2012 laatu-palkintokilpailu toteutettiin yhdessä Oiva Akatemian ja Laatualueen kanssa. Voittaja palkittiin 20.11.2012. Kilpailua taustoittava HEP-julkaisu valmistui alkuvuonna.

Osasto tuki viraston johtoa sekä virastoja ja liikelaitoksia johtamisen ja suorituskyvyn itsearviointien tekemisessä sekä osallistui vuoden 2012 tulospalkkiojärjestelmien käsittelyyn ja kehittämiseen.

Kaupunkikonsernin riskienhallinta

Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan ohjeen jalkauttamista jatkettiin järjestämällä koulutusta ja kehittämällä arviointityökaluja. Virastoille, liikelaitoksille ja tytäryhteisöille järjestettiin kolme riskienhallinnan koulutustilaisuutta.

Kaupunginhallitukselle ja konsernijaostolle koottiin raportti kaupunkikonsernin merkittävimmistä riskeistä. Lisäksi konsernijaostolle annettiin kaksi riskienhallinnan ajankohtaiskatsausta.

Konsemiohjaus korostuu. Tytäryhteisöpäivässä 22.5.2012 Finlandia-talolla konserniyksikön päällikkö Matti Malinen. Kuva: Pertti Nisonen

Merkittävien riskien arviointia tehtiin osana strategian valmistelua ja riskienhallinnan koordinaatioryhmän toimintaa. Riskienhallinnan koordinaatioryhmä kokoontui vuonna 2012 neljästi.

Rahoitus

Toimintaympäristö raha- ja pääomamarkkinoilla pysyi haastavana. Euroalueen korkotasot laskivat vuoden 2012 aikana kautta linjan. Luottolaitosten lainatarjouksissa lainamarginaalit nousivat vuoden alkupuolella selkeästi edellisen vuoden tasosta. Lainamarginaalit laskivat kuitenkin hieman korkeimmilta tasoiltaan vuoden loppua kohden.

Maksuvalmius aleni vuoden alun 1 045 miljoonasta eurosta 800 miljoonaan euroon. Sijoitusten keskijuoksu-aika pidettiin lyhyenä.

Lainaa oli vuoden lopussa liikelaitosten lainat mukaan lukien 1 209 miljoonaa euroa. Pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin 135 miljoonalla eurolla ja uutta lainaa nostettiin 50 miljoonaa euroa HKL-liikelaitoksen investointien rahoittamiseksi. Euroopan investointipankin kanssa neuvoteltiin 125 miljoonan euron puitesopimus uusien aluerakentamiskohteiden infrastruk-

tuurin rahoittamiseksi. Länsimetro Oy:n rahoitusjärjestelyjä valmisteltiin yhteistyössä Espoon kaupungin kanssa.

Kaupungin konsernitili- ja maksuliikepalvelut kilpailutettiin EU-hankintaprosessin mukaisesti. Pääpankkina jatkaa vuoden 2013 alusta Danske Bank (14.11.2012 asti Sampo Pankki Oyj). Konsernitilijärjestelmässä oli vuoden lopussa 148 tytäryhteisön pankkitiliä.

Tasehallintaraportti laadittiin kuukausittain ja tasehallintaryhmä kokoontui kymmenen kertaa.

Henkilöstökassa

Henkilöstökassan jäsenmäärä laski hieman ja oli vuoden lopussa reilut 17 000. Jäsenistä noin 3 800 on eläkeläisjäseniä. Uusia jäseniä liittyi 656 (+684 vuonna 2011). Talletukset vähenivät 2 miljoonalla eurolla 134 miljoonaan euroon. Talletuksista 83 miljoonaa euroa oli käyttötileillä ja 51 miljoonaa euroa määräaikaistileillä. Lainoja myönnettiin edellisuoden tapaan, asuntolainoja 13 miljoonalla eurolla (+0,4 miljoonaa euroa) ja kulutusluottoja 5,8 miljoonalla eurolla. Inka-verkkopalvelun käyttäjiä on kaikista käyttäjistä 51 prosenttia.

Henkilöstökassatoimikunta päätti 20.9.2012, että verkkopalvelua ei laajenneta internetiin, koska järjestelmän turvallisuutta asiakkaiden ja kaupungin varojen kannalta ei pystytä takamaan.

Henkilöstökassan asiakaskyselyn arvosanojen keskiarvo oli edellisuoden tapaan 4,5 asteikolla 1–5.

Osaston riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämistä ja toimivuutta arvioitiin yksiköittäin. Itsearviointin perusteella riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan tila todettiin hyväksi.

Ympäristö

Osasto teki yhteistyötä energiansäästöneuvottelukunnan kanssa virastojen ja liikelaitosten sitovien energiansäästötavoitteiden määrittelyssä.

Osaston keskeisissä julkaisuissa siirryttiin yhä enemmän verkkojulkaisuihin.

Tietotekniikkapäällikkö Markku Raitio vetämässä yhteen tietotekniikkavalmenuksen tuloksia. Kuva: Pertti Nisonen

Tietotekniikkaosastolla selkiinnytettiin rooleja ja vastuita

Tietotekniikkaosaston toimintaa ohjasi kertomusvuonna kaupunginhallituksen 30.1.2012 hyväksymä tietotekniikkaohjelma vuosille 2012–2014. Osasto organisoitui toteuttamaan tietotekniikkaohjelmaa ja osaston roolia ja vastuita selkiytettiin. Tietohallinnon kaupunkiyhteiset ohjausryhmät käynnistettiin ja tietotekniikkaohjelman toimeenpanoa tukeva valmennusohjelma toteutettiin toimintavuoden aikana.

Sitovana tavoitteena toteutettiin uusi kaupunkiyhteinen palvelu tukemaan kaupungin sisäistä pikaviestintää ja sähköisiä kokouksia tuomalla pikaviestintäväline osaksi kaupunkiyhteistä työasemavakiota.

Osasto laajensi hallintokuntien kanssa asiointi.hel.fi-alustan kautta tarjottavia sähköisiä palveluja. Vuoden 2012 lopussa asiointipalvelujen määrä oli 62 (lisäys edelliseen vuoteen 20 prosenttia), palveluun rekisteröityneitä kuntalaisia oli 102 000 (lisäys edelliseen vuoteen 75 prosenttia) ja käyntejä 317 000.

Palvelukartta voitti marraskuussa 2012 ykköspalkinnon WeGO Awards -kilpailussa (World e-Governments Organization of Cities and Local Governments) Open Cities-luokassa. WeGO Awards on maailmanlaajuinen kilpailu, jonka tarkoituksena on tuoda esiin kaupunkien kehittämiä erinomaisia sähköisiä palveluita.

Tietohallinnon ohjaus ja koordinointi

Toimintavuoden aikana tietohallinnon ohjausryhmät kokoontuivat suunnitellusti. Vuoden 2013 hankeohjelman valmistelu toteutettiin uudistetun prosessin mukaisesti.

Tietotekniikkaosasto osallistui julkisen hallinnon ICT-johtamistoiminnon (JulkICT) ja julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunnan (Juhta) yhteistyöhön eri toimitelmissä ja oli mukana uuden JulkICT-strategian valmistelussa ohjausryhmän jäsenenä.

Tietotekniikkaohjelman toteutumisen seuraamiseksi valmisteltiin mittaristoa.

Hankehallinta ja kokonaisarkkitehtuurin kehittäminen

Toimintavuoden aikana suunniteltiin hanke-/projektijohtamisen koulutusohjelma yhteistyössä Oiva Akatemian kanssa. Ensimmäinen pilottikoulutus järjestetään alkuvuonna 2013.

Toimintavuoden aikana jatkettiin arkkitehtuuriverkoston toimintaa. Aiheen koulutusta toteutettiin tietohallinnon valmennusohjelman moduulina sekä arvioitiin kokonaisarkkitehtuurin menetelmä ja aloitettiin menetelmän kehittäminen päivittämällä tietojärjestelmäluettelopohja ja siihen liittyvä hallintaprosessi.

Jatkuvuus, tietoturva ja käyttöoikeuksien hallinta

Jatkuvuuden hallintaa ja tietoturvallisuutta parannettiin kehittämällä käyttöoikeuksien hallintaa ja ottamalla käyttöön jatkuvissa palveluissa määrämuotoinen muutoshallintamenettely. Hallintokuntia tuettiin hankintoihin liittyvien tietoturva-vaatimusten laatimisessa ja tietoturva-auditointien järjestämisessä.

Tietohallinnon valmennusohjelman . Kuva Pertti Nisonen

Tietohallinnon valmennusohjelman päätöstilaisuus marraskuussa 2012. Kuva: Pertti Nisonen

Tietohallinnon valmennusohjelman päätöstilaisuudessa projektipäällikkö Heli Rantanen. Kuva: Pertti Nisonen

Osaamiskeskus

Toimintavuoden aikana kilpailutettiin asiantuntijapalveluiden puitesopimukset ja solmittiin puitesopimukset uusien toimittajien kanssa. Palvelun hankinnan toimintamalli uudistettiin ja kuvattiin osana tehtyjä sopimuksia.

Kehityshankkeet

Asian- ja dokumentinhallinta

Tietotekniikkaosasto osallistui hallintokeskuksen kanssa Ahjon toiminnalliseen jatkokehittämiseen, jonka tuloksena toteutettiin kokousovelluksesta selainpohjainen ratkaisu. Lisäksi tehtiin Ahjon ja rakennusvalvontaviraston käytössä olevan Facta-järjestelmän integraation määrittelyä ja tähän liittyvien toimitusten valmistelua. Yhteistyössä hallintokeskuksen ja ulkopuolisen palvelutoimittajan kanssa vietiin läpi Ahjo-tietojärjestelmää koskevat tietoturva- ja käytettävyyssauditoinnit.

Sähköinen asiointi ja verkkopalvelut

Uusina palveluina asiointi.hel.fi-palvelussa otettiin käyttöön muun muassa omakotitonttien hakemuslomake, terveyskeskuksen palvelusetelituottajaksi hakeutumisen lomake ja pysäköinninvalvonnan lomake. Terveyskeskuksen sähköinen asiointi laajeni kaikkiin äitiys- ja lastenneuvoloihin. Sosiaaliviraston toimeentulotukihakemuksen sähköistämiprojekti aloitettiin. Pääkaupunkiseututasoisen verkkomaksamisen hanke eteni vuoden aikana kilpailuttamisen aloittamiseen.

Hel.fi-portaalin uuden konseptin ja ulkoasun suunnitteleminen jatkettiin Aalto-yliopiston kanssa. Sivustosta tehtiin uuden konseptin ja ulkoasun mukainen prototyyppi, jolle tehtiin käytettävyyssuositus.

Sähköinen työpöytä Helmi

Helmissä otettiin käyttöön uusi työtilojen perusmalli ja kehitettiin työtilojen käyttöä yhteistyön tukena ja verkostojen toiminnassa. Oma Helmi otettiin käyttöön.

Palaute- ja vuorovaikutusjärjestelmät

Kaupungin yhtenäinen palautejärjestelmä toteutettiin ja järjestelmän pilotointi aloitettiin hallintokeskuksessa ja rakennusvalvontavirastossa joulukuussa 2012. Toimintavuonna aloitettiin myös palvelukarttaintegraation toteutus sekä käynnistettiin Hel.fi-sivuille tulevan palauteportaalin ja ulkoisen rajapinnan määrittely. Rakennusviraston Aspa-järjestelmän rajapintaintegraation toteutus palautejärjestelmään aloitettiin.

Paikkatieto

Paikkatiedon kehittämisohjelmaa toteutettiin ja toteutuminen raportoitiin Tietohallinnon hankeohjausryhmälle. Paikkatiedon parissa toimivien ryhmien rakenteet, ohjaus ja roolit selvitettiin. Paikkatietoon liittyviä hankkeita tuettiin päivittämällä paikkatiedon arkkitehtuurikuvaukset kansalliseen viitearkkitehtuurimalliin peilaten.

Tiedon avaaminen mahdollistettiin parantamalla metatietoja Helsingin paikkatietohakemistossa ja katselurajapinnoissa. Avoimena datana julkaistiin muun muassa rakennustietoja.

Toimipisterekeri ja palvelukartta

Palvelukartan esteettömyysosioista parannettiin ja selkeytettiin palvelumuo-tilun avulla. Rakennusviraston kanssa suunniteltiin uusi esteettömyyshaku. Esteettömyyspalautetoiminnon toteuttamistapa määriteltiin. Palvelukartan ja toimipisterekerin pääkaupunkiseudun tasoisen tavoitearkkitehtuurin vaihtoehdot määriteltiin, analysoitiin ja vaiheistettiin.

Kaupunkiyhteiset jatkuvat palvelut

Koko kaupungin kattavan työasema- ja palvelininfrastruktuurin kehittämistä jatkettiin. Työasemien hankinta kilpailutettiin ja Hel-keskuspalvelujen kilpailutus käynnistettiin. Merkittäviä teemoja olivat ympäristön hallintamietelmien ja ylläpidon automatisoinnin edelleen kehittäminen.

Toimintavuoden aikana pikaviestintäohjelman käyttöä sekä yhteydenpidossa että kokousvälineenä edistettiin ja se tuli osaksi kaupunkiyhteistä työasemavakiota. Puhelinpalvelujen kilpailutusta jatkettiin.

Toimintavuoden aikana aloitettiin lähiverkkojen valvonnan ja hallinnan puitesopimuksen sekä palomuurien hallinnan ja ylläpidon kilpailuttaminen. Vuoden 2012 aikana Helnet-tietoliikenneverkon internetliittymän nopeus kaksinkertaistettiin ja tehtiin runkoverkon topologiasuunnitelma. Vuoden 2012 aikana sovelluspalveluja päivitettiin ja kehitettiin. Tärkeänä teemana oli esteettömyyden lisääminen. Sovelluslustoille tehtiin useita versiotason nostoja.

Keskushallinnon IT-tuki

Vuonna 2012 huolehdittiin keskushallinnon tietoteknisen infrastruktuurin ylläpidosta ja kehittämisestä. Lisäksi lähituki on huolehtinut luottamushenkilöiden kannettavien tietokoneiden teknisen tuen järjestämisestä.

Helsinki 200 vuotta pääkaupunkina -juhlaseminaari järjestettiin Finlandia-talossa 12.4.2012. Vieraiden joukossa tasavallan presidentti Sauli Niinistö puolisoineen sekä presidentti Martti Ahtisaari. Kuva: Pertti Nisonen

Viraston sisäinen tiedotustilaisuus 15.10.2012. Kuva: Anna Kanervirta

Viestintä

Viestintä viraston toiminnan tukena
Viestinnällä lisätään toimien, valmistelun ja päätösten avoimuutta sekä yhteiskunnallista vaikuttavuutta. Samalla vahvistetaan kaupungin hyvää mainetta.

Talous-, strategia- ja konserniasioiden viestintää jatkettiin kertomusvuonna vuosikellon suunnitelman mukaisesti.

Viraston viestintä tuki kertomusvuonna muun muassa Laske-hanketta, Vaikuta Helsinkiin -hanketta, Apotti-hanketta, YritysHelsingin viestintäasioita, kaupunginjohtajan tapahtumien tiedottamista sekä aluerakentamiskohteiden viestintää. Viestintähenkilökunta myötävaikuttanut kaupunkinäkyvyyden lisääntymiseen World Design Capital Helsinki 2012 ja Helsinki 200 vuotta pääkaupunkina -aiheista.

Viestinnän henkilökunta osallistui erilaisiin ammatillisiin verkostoihin kaupunkikonsernin sisällä ja ulkopuolella. Viraston viestintä organisoiti myös aktiivisesti viestintäyhteistyötä kaupunkikonsernin sisällä, vuoden aikana erityisesti Helsinki rakentaa -teeman ja aluerakentamiskohteiden ympärille.

Viraston viestinnän työnjakoa kehitettiin ja erilaisia toimintamalleja selvitettiin muun muassa valmisteltaessa keskuhallinnon uudistusta.

Viestintä otti käyttöön uutiskirjejärjestelmän, jonka tekninen alusta valmistui kertomusvuonna, ja siirtyi tuottamaan itse uutiskirjeet. Uutiskirjeiden määrää lisättiin edellisvuodesta.

Tiedottajat arvioivat viestinnän toteutumista viikkokokouksissaan (35 kokousta vuodessa) ja tiedotteiden läpimenoa arvioitiin yhdessä asiantuntijoiden kanssa. Viraston viestintäpäällikkö ja tiedottajat olivat asiantuntijoiden tukena erilaisissa viestintätilanteissa.

Viestintä järjesti syykuussa esimiehille vuorovaikutus- ja työyhteisöviestintävalmennuksen yhteistyössä tyhyryhmän kanssa.

Viraston internetsivujen uutiset
Viraston www.hel.fi/taske-internetsivuilla vieraili vuonna 2012 yhteensä noin 185 000 kävijää.

Viraston internetsivuilla julkaistiin vuoden aikana 120 suomenkielistä uu-

tista. Tämä tarkoittaa, että noin joka toisena työpäivänä sivuille vietiin uusi uutinen. Näistä uutisista joka toinen julkaistiin myös ruotsiksi ja joka neljäs englanniksi.

Edellisvuosien tapaan talous oli suurin yksittäinen uutisaihe, muun muassa talousarvio ja tilinpäätös. Yleisiin uutisaiheisiin kuuluivat myös viraston tuottamat erilaiset raportit: talouden ja toiminnan seurantaraportit, harmaan talouden raportit sekä konserniyhteisöjen seurantaraportit. Uutisoinnissa painottuivat lisäksi kaupungin konserniyhteisöjä koskevat uutiset.

Uutisten aiheissa korostui kevätkaudella erityisesti Laske-hanke. Uutisoinnissa seurattiin uuden taloushallintojärjestelmän käyttöönottoa ja sen aiheuttamaa laskutuksen viivästymistä. Keväällä uutisoitiin myös Helsinki 200 vuotta pääkaupunkina -juhlavuodesta.

Vaikuta Helsinkiin -kampanja oli tärkein uutisoinnin aihe touko-kesäkuussa. Verkkokyselyn avulla haettiin kaupunkilaisten näkemyksiä ja kehitysideoita uuden strategiaohjelman valmistelun tueksi. Elokuussa uutisoitiin viraston sivujen yhteyteen perustettu uusi Helsinki rakentaa -sivusto.

Viraston tiedotteet

Virasto tuotti kertomusvuonna yhteensä 105 tiedotetta. Luku kasvoi edellisvuodesta kolmanneksella. Suureen tiedotemäärään vaikuttivat erityisesti Helsinki 200 vuotta pääkaupunkina -teemavuosi, Laske-hanke ja Vaikuta Helsinkiin -verkkoideointi. Tiedotteista kolme neljäsosa oli käännetty ruotsiksi ja puolet englanniksi.

Virasto lähetti median edustajille myös runsaasti kutsuja erilaisiin mediatilaisuuksiin, seminaareihin, avajaisiin ja tapahtumiin. Lisäksi toimituksille annettiin juttuvinkkejä ja minne mennä -palstoille menovinkkejä.

Viraston Helmen uutiset

Vuonna 2012 viraston omassa Helmessä julkaistiin 180 uutista (edellisvuonna 158). Yleisin uutisaihe oli viraston johtoryhmän kokoukset (44 uutista). Uutisoinnissa uutista oli viraston viestinnän tekemä juttusarja Lync-pikaviestintäjärjestelmästä. Vuoden aikana esiteltiin 18 taloon tullutta uutista työntekijä.

Kaupunkitason Helmen uutiset

Vuonna 2012 kaupunkiyhteisössä Helmessä julkaistiin 430 uutista. Kaupunkitason Helmeen uutisia toimittavat

hallintoaluekeskuksen, henkilöstökeskuksen sekä talous- ja suunnittelualuekeskuksen viestinnät. Talous- ja suunnittelualuekeskus julkaisi vuoden 2012 uutisista neljänneksen (114 uutista).

Elinkeinopalvelun viestintä

Elinkeinopalvelun hel.fi-sivuilla julkaistiin kertomusvuonna 85 suomenkielistä uutista. Sivulla vieraili 17 000 eri kävijää vuoden aikana eli lähes 50 kävijää päivässä.

Visithelsinki-sivustolla julkaistiin vuodessa noin 150 suomen- ja englanninkielistä uutista, ruotsinkielisiä noin 100. Uutisaiheissa korostuivat erityisesti design ja tapahtumat.

Tapahtumayksikkö ylläpiti vuoden aikana viittä internetsivustoa. Kävijämäärissä mitattuna suosituin näistä oli Visithelsinki.fi:n jälkeen Helsinki 200 vuotta pääkaupunkina -juhlavuoden sivusto yli 100 000 kävijällä.

The Tall Ships Races Helsinki -tapahtuman verkkosivusto ja Facebook-sivut luotiin uutena vuonna 2012. Verkkosivustolla aloitettiin myös blogi. Uutena luotiin myös Helsinki 200 -Facebook-sivut.

Kehittämisosaston viestintä

Kehittämisosaston ylläpitämässä Uutta Helsinkiä -portaalissa vieraili vuodessa 170 000 eri kävijää. Portaalien käyntien määrä kasvoi runsaasti edellisvuodesta. Myös englanninkielisen Helsinki New Horizon -sivuston kävijämäärät kaksinkertaistuivat.

Uutta Helsinkiä -sivuilla julkaistiin yli 300 suomenkielistä uutista. Vuoden aikana aloitettiin Jätkäsaaren, Kalasataman ja Lähiöprojektin sähköisten uutiskirjeiden toimittaminen. Kehittämisosastolta lähti vuoden aikana 20 tiedotetta.

Vuoden aikana avattiin Facebook-sivut Alppikylälle, Kalasatamalle, Kruunusillat-kilpailulle ja Lähiöprojektille. Jätkäsaarella oli jo ollut Facebook-sivut. Lähiöprojektin internetsivuilla julkaistiin kertomusvuonna 48 uutista.

Tietotekniikkaosaston viestintä

Asiointi.hel.fi-sivuille tehtiin vuonna 2012 yhteensä 18 uutista, jotka kaikki tehtiin suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Sivustolla oli vuodessa lähes 200 000 kävijää, joten päivässä vieraili keskimäärin 540 kävijää. Osastolta lähti kertomusvuonna kaksi uutiskirjetä.

Kehittämisosasto edisti työhyvinvointia muun muassa pyöräilemällä parinkymmenen kilometrin pituisen lenkin Tallinnan ympäristössä tyhy-päivänä 23.8.2012. Kuva: Mari-Anne Aronen

Viraston soutujoukkue Tasken Tasatahdit souti hopealle Stadin Souduissa elokuussa 2012. Kuva: Mari Thorin, Rhinoceros Oy

Tietoa talous- ja suunnittelukeskuksen henkilökunnasta

Talous- ja suunnittelukeskuksen henkilökunnan määrä vuoden 2012 lopussa oli 241 henkilöä. Lisäksi työllistettyinä oli 3 henkilöä. Henkilöstöä oli osastoittain 31.12.2012 seuraavasti:

	Vakinaiset	Määräaikaiset	Yhteensä	Työllistetyt
Rahoitusjohtajan vastuualue, -näistä Apotti-hankeessa	6	10	16	
Taloussuunnittelu- ja varainhallintaosasto	51	3	54	
Kehittämisosasto	38	2	41	1
Sisäinen tarkastus	16		16	
Tietotekniikkaosasto	33	5	38	
Elinkeinopalvelu	61	13	76	2
Yhteensä	205	33	241	3

Henkilöstön keski-ikä oli 46,2 vuotta (46,7 vuotta vuonna 2011). Yli 50-vuotiaiden osuus vakinaisesta henkilökunnasta oli 37,3 prosenttia (40,0 prosenttia vuonna 2011). Naisia henkilökunnasta oli 64 prosenttia ja miehiä 36.

Henkilöstön lähtövaihtuvuus oli yhteensä 7,4 prosenttia. Eläkkeelle siirtyi 10 henkilöä ja viraston palveluksesta erosi seitsemän henkilöä. Sairauspoissaolo prosentti oli 3,5.

Nopsapalkkioita maksettiin 28 henkilölle yhteensä 18 300 euroa. Lisäksi henkilökuntaa palkittiin hyvistä työtuloksista erilaisten tilaisuuksien muodossa (esimerkiksi kahvitilaisuus, päivällinen). Yksi työntekijä sai viikon palkallisen loman 40 vuoden palvelusta. 30 vuoden palvelusta jaettiin kultainen mitali yhdelle työntekijälle ja 20 vuoden palvelusta hopeinen mitali yhdelle työntekijälle rahoitusjohtajan järjestämässä mitalien jakotilaisuudessa 16.10.2012. Helsinki-mitali myönnettiin kahdelle henkilölle 30 vuoden palvelusta.

Henkilökunnalle tehtiin työhyvinvointikysely lokakuussa 2012. Kyselyyn vastasi 91 prosenttia henkilökunnasta (88 prosenttia vuonna 2012).

Keskiarvot 2011 ja 2012 neljässä pääkohdassa			
Pääkohta	2011	2012	
Työyhteisön toimivuus ja johtaminen	3,46	3,54	
Työn hallinta ja osaaminen	3,72	3,71	
Työolot ja turvallisuus	3,75	3,78	
Omat voimavarat	3,76	3,75	

Työhyvinvointi

Virastossa toimi laajennettu työhyvinvointiryhmä (Tyhy-ryhmä). Ryhmään kuului puheenjohtajan ja sihteerin lisäksi kaksi työnantajan edustajaa osastoilta, henkilöstöpäällikkö, kaksi työsuojeluvaltuutettua, kaksi henkilöstön edustajaa sekä asiantuntijajäseninä kaupungin työsuojelupäällikkö ja työterveyshoitaja työterveyskeskuksesta. Tyhy-ryhmän tehtävänä on johdon tukena edistää viraston henkilöstön työhyvinvointia suunnittelemalla ja toteuttamalla toimia, jotka kohdistuvat työhyvinvoinnin näkökulmasta työhön, työyhteisöön, työntekijöihin ja työoloihin.

Työhyvinvointisuunnitelman painopistealueina olivat työyhteisöjen toimivuuden parantaminen sekä parhaiden toimintamallien jakaminen.

Yhteistoiminta

Työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta talous- ja suunnittelukeskuksessa sovittiin 27.2.2009 ja yhteistoimintamallia jatketaan 31.12.2013 saakka.

Vuonna 2012 yhteistoimintamallin mukaisesti virastossa toimi laajennettu johtoryhmä, joka kokoontui vuoden aikana kahdeksan kertaa. Laajennetussa johtoryhmässä henkilöstön edustajina olivat Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL:n, Julkis- ja yksityisalojen toimihenkilöliitto Jyryn ja Julkisan koulutettujen neuvottelujärjestö Jukon edustajat ja heidän varahenkilönsä (Tekniikka ja Terveys KTN ry:stä ei edustajaa) sekä työsuojeluvaltuutettu. Johtoryhmä, jossa on kaksi henkilöstön edustajaa (JHL, Juko) ja yksi varajäsen (Jyty), kokoontui kerran viikossa. Johtoryhmän kokoukset pidettiin laajennettuina johtoryhminä 10.12.2012 alkaen keskushallinnon organisaatiouudistuksen vuoksi. Lisäksi talous- ja suunnittelukeskuksessa toimii YT-ryhmä, joka koostuu osastojen henkilöstön valitsemista työntekijöistä. Laajennetun johtoryhmän henkilöstön edustajilla ja työsuojeluvaltuutetulla on oikeus osallistua ryhmän kokouksiin. YT-ryhmän kokouksia pidettiin vuonna 2012 kahdeksan kertaa. Kaikkien kokousten pöytäkirjat ovat henkilökunnan viraston Helmintrassa.

Henkilöstökerho

Viraston vuonna 2009 perustettu henkilöstökerho Etutasku jatkoi toimintaansa. Jokainen viraston osasto nimitti vähintään yhden edustajana Etutaskun vuoden 2012 hallitukseen. Vuoden aikana järjestettyjä tapahtumia oli neljä ja lisäksi järjestettiin Pilates- ja sählyvuoroja.

Apotti-hankkeen henkilöstöä. Kuva: Pertti Nisonen

Helsinki isäntäkaupunkina Apotti-hankkeessa

Asiakas- ja potilastietojärjestelmähanke Apotin hanketoimisto perustettiin talous- ja suunnittelukeskuksen alaisuuteen 1.5.2012. Hankejohtajana toimi Antti Iivanainen. Toimistossa oli palkattua henkilökuntaa vuonna 2012 yhteensä kymmenen henkeä, joista osa-aikaisia oli keskimäärin puolet.

Toimiston tehtävänä on valmistella uuden asiakas- ja potilastietojärjestelmän hankintaa hankintarenkaan puolesta. Hankintarenkaaseen kuuluvat HYKS-alueen kunnat Helsinki, Espoo, Vantaa, Kauniainen, Kerava ja Kirkkonummi sekä Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri ja KL-Kuntahankinnat Oy.

Hanketoimisto toteutti vuoden 2012 aikana muun muassa seuraavia hankinnan valmisteluvaiheen tehtäviä: hankedokumentaation valmistelu, tuotevertailujen vaatimusmäärittelyiden suunnittelu ja toteutuksen aloitus, esiselvitysten teko, www.apotti.fi-sivujen luonti, monipuolinen verkostoituminen, kouluttautuminen sekä valtuustokäsittelyiden ja päätösesitysten valmistelu.

Hankkeen eteneminen

Jokainen hankintarenkaan jäsenkunta sekä HUS päättävät hankinnasta omalta osaltaan. Hankintarenkaan kunnista muut paitsi Espoo päättivät osallistumisestaan hankkeeseen vuoden 2012 puolella.

KL-Kuntahankinnat Oy:n tehtävänä on kilpailuttaa hankinta muiden HUS-kuntien puolesta, jotta ne voivat hankkia järjestelmän myöhemmin käyttöönsä ilman erillistä kilpailutusta.

Tavoitteena on, että tietojärjestelmän toimittaja valitaan vuoden 2014 alkupuolella. Uuden asiakas- ja potilastietojärjestelmän käyttöönotto alkaisi porrastetusti vuoden 2015 alkupuolella ja jatkuisi vuodelle 2017.

Julkaisija:
Helsingin kaupungin
talous- ja suunnittelukeskus
Osoite:
PL 20 (Pohjoisesplanadi 11-13)
00099 Helsingin kaupunki

Puhelin: 09 310 2505
Tilaukset: talous- ja suunnittelukeskus,
viestintä
Sähköposti:
talousjasuunnittelu.viestinta@hel.fi

Maaliskuu 2013